

Jaarverslag 2019

Onderwerpen

Belangrijkste gebeurtenissen van het jaar	p. 2
Bezoekers	p. 3
Communicatie	p. 4
Bestuur en medewerkers	p. 5
Financiën	p. 7

De eerste wisseltentoonstelling over Romeinse onderwerpen in onze locatie op Haanwijk, gewijd aan Romeinse keizerinnenportretten. Op de foto keizerin Faustina de Oudere (138-141) als beeld en op een zilveren denarius

Belangrijkste gebeurtenissen van het jaar

- wisseltentoonstellingen
- Romeinenweek
- Romeinendag Empel
- Open Monumentendag

Wisseltentoonstellingen

Door de aanschaf van een kleine vitrine konden we, na enkele tijdelijke exposities van schilderijen en tekeningen, weer bijzondere wisseltentoonstellingen over de Romeinse tijd inrichten. De eerste bevatte munten met daarop Romeinse keizerinnen, die vergeleken werden met foto's van hun beelden in diverse Italiaanse en Griekse musea. De tweede ging over bijzonder aardewerk dat in Halder is gevonden en dat normaal niet in onze vaste expositie staat.

Bijzonder aardewerk, gevonden te Halder, te zien tijdens de tweede wisselexpositie van 2019.

Romeinenweek 2019

Het thema van de Romeinenweek was: *Waar zijn de vrouwen?* Daar sloot onze wisselexpositie *Romeinse keizerinnen* naadloos bij aan. Kinderen konden meedoen met de wedstrijd: "ontwerp een eigen Romeinse munt".

Bovenaan de twee winnende exemplaren, met daaronder andere inzendingen.

3e Romeinendag Empel 25 augustus 2019

Op één van de heetste dagen van het jaar waren wij met een tent aanwezig op deze Romeinendag, gehouden op de plaats, pal naast de A2, waar 2000 jaar geleden de Tempel van Empel stond. Van de ruim 3000 bezoekers hebben er zeker zo'n duizend personen onze stand bewonderd. We hadden daar een selectie van de metalen voorwerpen uit de Romeinse tijd, die gevonden zijn in Halder. Ook kregen ze – aan de hand van ons kleine model van de oven – uitleg over hoe indertijd het Halderse aardewerk werd gebakken. Als we onze bezoekers vroegen of ze wisten wat dat voorwerp was, dacht men meestal aan een pizza-oven.

Ook de afdeling Archeologie van Erfgoed 's-Hertogenbosch was met een stand aanwezig, Maar het meeste maakte het optreden van het Tiende Legioen Gemina, bestaande uit een groep enthousiaste “soldaten en officieren” die het Romeinse legioen van weleer tot leven riepen.

*Bezoek aan onze stand op de 3^e Romeinendag te Empel.
Onze medewerker Lucy heeft haar linkerhand op het kleine model van de oven.*

Open Monumentendag

Haanwijk stond dit jaar centraal in het programma van Sint-Michielsgestel. Behalve ons museum en het buitenlokaal van Brabants Landschap waren ook het Vaantje en enkele kamers van het onlangs gerestaureerde Landhuis Haanwijk opengesteld. Het resultaat was overweldigend: 879 bezoekers, dat betekent zo'n 150 bezoekers per uur.

Door de drukte hebben velen maar weinig kunnen zien. We hopen daarom dat ze later nog eens terugkomen.

Bezoekers

De onderstaande cijfers zijn exclusief de bezoekers van onze stand op de 3^e Romeinendag te Empel en die van de Open Monumentendag. Verheugend is dat het aantal schoolklassen nog steeds toeneemt.

Jaar	2017	2018	2019
Aantal klassen	11	15	25

Totaal aantal bezoekers

Jaar	2017	2018	2019
Kinderen		619	730
Volwassenen		1938	1751
Totaal	1500*	2557	2481

* opening museum op 16 juni 2017

Dit zijn mooie aantallen, maar we hebben onze wisselexposities nodig om het aantal volwassenen op peil te houden. Als we ook de belangstellenden tijdens de Romeinendag zouden meetellen, komen we op ongeveer 3500 bezoekers in 2019.

Communicatie

Vanzelfsprekend liep een deel van de communicatie via het *Bulletin van de Vriendenkring* dat tweemaal per jaar verschijnt. Dit bulletin wordt hoofdzakelijk digitaal verspreid. Verder is er overleg geweest met het Brabants Landschap en de gemeente.

Burgemeester Han Looijen van Sint-Michielsgestel op bezoek. Hierbij overhandigde hij ook onze nieuwe koptelefoons, waardoor andere bezoekers er geen hinder van hebben als onze introductiefilm afgespeeld wordt.

Daarnaast zijn er weer enkele artikelen verschenen in de regionale en lokale bladen.

De *website* blijft in trek. Het totale aantal bezoekers sinds april 2016 liep in 2019 op tot boven de tweehonderdduizend. Tevens proberen we op zoveel mogelijk websites van derden vermeld te worden.

Bestuur en medewerkers

Het bestuur van het museum bestond in 2019 uit: Bert van Beek, voorzitter, Lucia Huisman, secretaris, Pien Barendregt, penningmeester, Raymond Crielaers, communicatie en PR. Het bestuur wordt geadviseerd door Roos Wijnen-Jackson, conservator, François van den Dries, adjunct-conservator, Hen Maas, niet-museale inventaris en onderhoud, en Isabel Westerlaak, contact met bezoekende groepen en scholen.

In 2019 hebben wij weer enkele nieuwe medewerkers kunnen verwelkomen, maar ook zijn er een paar - onder andere door ziekte - afgevallen. In 2020 zal daarom weer actief geworven worden omdat we in onze nieuwe behuizing vooral op de zondagen veel bezoekers trekken en daarom meer gastheren en gastvrouwen nodig hebben.

Op 17 april bezochten bestuur en medewerkers Castellum Hogewoerd, waar we onder andere uitleg kregen over het aldaar gezonken schip De Meern 1 uit de Romeinse tijd. Dit bezoek paste in onze gezamenlijke scholing, die verder bestond uit studiebijeenkomsten over onze collectie en die werden verzorgd door Bart van den Hurk, Roos Wijnen-Jackson, François van den Dries en Bert van Beek.

Rechts het schip De Meern 1 in de grote hal van Castellum Hogewoerd. Het gaat hier om een rivierpraam van 25 m lang, rond 150 na Chr. gebouwd met hout, afkomstig van drie eiken uit het huidige Nederlandse gebied.

Werk achter de schermen

Onze bezoekers zien alleen de gastvrouwen en gastheren en natuurlijk onze rondleiders. Deze medewerkers zijn altijd actief en krijgen daarvoor terecht alle lof. Maar veel werk in ons museum gebeurt achter de schermen en komt daardoor vaak te weinig in beeld. Daarom deze opnames.

Boven: onze militaire specialist François van den Dries is de vitrine van de hulpsoldaat ingekropen en frist daar zijn uitrusting op.

Rechts onze technische man Hen Maas tijdens onderhoud aan een vitrine.

Financiën

Opbrengsten

Inkomsten uit activiteiten	3.870	
Subsidies en schenkingen		
Gemeente Sint-Michielsgestel	3.000	
Rabo clubactie	301	
Innovatiesubsidie (koptelefoons)		
Gemeente Sint-Michielsgestel	<u>1.000</u>	
Totaal		8.171

Kosten

Accommodatie	1.411	
Inrichting en collectie	1.341	
Onderhoud	123	
Medewerkers + scholing	709	
PR (wifi, website, repro)	1.384	
Afschrijving inventaris	500	
Algemene kosten (bank, verzekering, beveiliging, huishouden)	930	
in 2020 betaalde rekening koptelefoons	<u>1.000</u>	
Totaal		<u>7.398</u>

Resultaat 773